

Βερολίνο / Αθήνα, Αύγουστος 2019

Το ψηφιακό αρχείο προφορικών μαρτυριών «Μνήμες από την Κατοχή στην Ελλάδα»

στις ελληνογερμανικές ανταλλαγές νέων

Τον Απρίλιο του 2018 τέθηκε σε λειτουργία το ψηφιακό αρχείο προφορικών μαρτυριών „Μνήμες από την Κατοχή στην Ελλάδα“ <http://www.occupation-memories.org/> το οποίο περιλαμβάνει 93 συνεντεύξεις επιζώντων από την περίοδο της γερμανικής Κατοχής στην Ελλάδα. Τη λίστα των αφηγητών απαρτίζουν, μεταξύ άλλων, επιζώντες της Shoah, αντιστασιακοί, επιζώντες σφαγών, καθώς και καταναγκαστικοί εργάτες στα γερμανικά στρατόπεδα συγκέντρωσης. Η θεματολογία των μαρτυριών εκτείνεται από την καθημερινότητα στην Κατοχή, τη διαφυγή, τη δίωξη των Εβραίων, το δωσιλογισμό, τα στρατόπεδα συγκέντρωσης, μέχρι τα αντίποινα, τις μαζικές εκτελέσεις και την αντίσταση.

Το πρόγραμμα «Μνήμες από την Κατοχή στην Ελλάδα» πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και υλοποιήθηκε στο Κέντρο Ψηφιακών Συστημάτων (Center für Digitale Systeme, εφεξής CeDiS) του Ελεύθερου Πανεπιστημίου του Βερολίνου, υπό τη διεύθυνση του καθηγητή Νίκου Αποστολόπουλου. Επιστημονικός διευθυντής του Προγράμματος είναι ο καθηγητής Χάγκεν Φλάισερ. Ήδη από το 2006, το CeDiS ασχολείται εντατικά με τη δημιουργία και τη διαχείριση ψηφιακών αρχείων προφορικών μαρτυριών και τους ποικίλους τρόπους χρήσης και αξιοποίησής τους στα σχολεία και στην ανώτατη εκπαίδευση.

Οι συνεντεύξεις διεξήχθησαν σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας, καθώς και στο Ισραήλ και στη Γερμανία. Οι αφηγήσεις τους βιντεοσκοπήθηκαν, απομαγνητοφωνήθηκαν και μεταφράστηκαν στα γερμανικά. Το υλικό των συνεντεύξεων έχει αποτελέσει αντικείμενο επιστημονικής επεξεργασίας και συμπληρώθηκε με λέξεις-κλειδιά, περιεχόμενα και καταλόγους, καθώς και με σύντομα βιογραφικά σημειώματα, πρωτόκολλα συνεντεύξεων και επεξηγηματικά κείμενα. Ένα σημαντικό πρόσθετο στοιχείο του Αρχείου είναι επίσης ο αλφαβητικός θησαυρός, που περιλαμβάνει περισσότερα από 3.000 λήμματα. Το ψηφιακό αρχείο διαθέτει μια μοντέρνα και σπονδυλωτή αρχιτεκτονική λογισμικού, η οποία έχει δημιουργηθεί μέσα από έναν πολυετή σχεδιασμό στο πλαίσιο των ερευνητικών έργων στο Κέντρο Ψηφιακών Συστημάτων του FU και προσαρμόστηκε για το νέο εγχείρημα.

Την ολοκλήρωση του Αρχείου <https://archive.occupation-memories.org/el> ακολουθεί ένα νέο έργο με τίτλο «Μνήμες από την Κατοχή στην Ελλάδα – Εκπαιδευτική Πλατφόρμα». Στο πλαίσιο αυτού του Προγράμματος είναι σε εξέλιξη η δημιουργία μιας ψηφιακής πλατφόρμας εκπαίδευσης και εκμάθησης με στόχο την αξιοποίηση του Αρχείου στις σχολικές αίθουσες, δίνοντας στους μαθητές την ευκαιρία να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους στη νεότερη ιστορία μέσω της χρήσης του υλικού και των αφηγηματικών μαρτυριών. Οι συνεντεύξεις συνοδεύονται από διδακτικό υλικό και ασκήσεις εκμάθησης. Ο τρόπος επεξεργασίας του υλικού θα συμβάλει στη μετάδοση της ιστορικής γνώσης και στον κριτικό χειρισμό του υλικού και των πηγών, ενώ ταυτόχρονα θα προαγάγει την εξοικείωση των χρηστών με τα ψηφιακά μέσα. Η δίγλωσση εκπαιδευτική πλατφόρμα προετοιμάζεται ταυτόχρονα και για τις δύο χώρες, Ελλάδα και Γερμανία, και προσαρμόζεται στις ιδιαιτερότητες του εκάστοτε εκπαιδευτικού συστήματος.

Επόμενος στόχος του προγράμματος είναι η διάχυση του εκπαιδευτικού υλικού και του ψηφιακού περιβάλλοντος εργασίας στην Ελλάδα και στη Γερμανία μέσω της διεξαγωγής επιμορφωτικών εκδηλώσεων, ημερίδων και σχολικών εργαστηρίων, καθώς και η ένταξή του στα εκπαιδευτικά συστήματα των δύο χωρών. Περαιτέρω, προβλέπεται η δημιουργία και η ψηφιακή διάθεση υλικού ικανού να χρησιμοποιηθεί στην εξωσχολική, μη τυπική εκπαίδευση.

Η ανάπτυξη μιας κουλτούρας συλλογικής μνήμης ήταν πάντα ένας από τους βασικούς στόχους της ελληνογερμανικής ανταλλαγής νέων. Οργανώσεις στη Γερμανία και στην Ελλάδα διεξάγουν προγράμματα, στα οποία διερευνούν την επεξεργασία του κοινού παρελθόντος και της συλλογικής μνήμης του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Παρουσίαση του Προγράμματος & πρόσκληση σε συνεργασία

Τι είδους συνεργασίες θα μπορούσαν να προκύψουν μεταξύ του προγράμματος «Μνήμες από την Κατοχή στην Ελλάδα», της Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης και των φορέων προγραμμάτων ελληνογερμανικών ανταλλαγών νέων;

Με ποιο τρόπο θα ήταν χρήσιμη η εκπαιδευτική πλατφόρμα και το υλικό του Αρχείου στις ελληνογερμανικές ανταλλαγές νέων;

Σας καλούμε να παραβρεθείτε στη συνάντησή μας, που σχεδιάζουμε υπό την αιγίδα της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης στις 4 Οκτωβρίου 2019, για να συζητήσουμε και να ανταλλάξουμε απόψεις επί του θέματος.

Για την καλύτερη προετοιμασία σας για τη συζήτηση, παρακαλούμε να εγγραφείτε στο αρχείο ψηφιακών μαρτυριών «Μνήμες από την Κατοχή στην Ελλάδα» μέσω του συνδέσμου <https://archive.occupation-memories.org/el>

(Προηγείται μια απλή διαδικασία υποβολής αιτήματος εγγραφής στο Αρχείο).

Περισσότερες πληροφορίες για την παρουσία μας στα μέσα ενημέρωσης, θα βρείτε εδώ: <http://www.occupation-memories.org/project/events/index.html>

Στοιχεία επικοινωνίας:

Πρόγραμμα «Μνήμες από την Κατοχή στην Ελλάδα - Εκπαιδευτική Πλατφόρμα»
Project „Memories of the Occupation in Greece“ (MOG)
Freie Universität Berlin
University Library – CeDiS
Innstraße 24
14195 Berlin
Tel.: +49 (30) 83861604
E-Mail: info@occupation-memories.org